

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی توفان های تندری در گستره کشور ایران

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی، دوره 17، شماره 47 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

قاسم عزیزی - University of Tehran

محمد صالح گرامی - University of Tehran

لیلا شریفی - University of Tehran

خلاصه مقاله:

طوفان های تندری به دلیل اثرات مهم خسارتباری که بر انسان و محیط طبیعی دارند، پدیده اقلیمی بسیار مهمی به شمار می روند. بررسی ها نشان داده است که عامل ارتفاع و عرض جغرافیایی دو متغیر مهمی هستند که می توانند بر میزان وقوع این پدیده اثرگذار باشند. بنابراین هدف اصلی از پژوهش حاضر، تحلیل فضایی رفتار پدیده رعدوبرق و میزان اثرپذیری آن از مولفه هایی چون ارتفاع و عرض جغرافیایی در گستره ایران می باشد. بر این اساس ابتدا داده های ماهانه وقوع طوفان های تندری ۱۱۸ ایستگاه همدید ایران، طی سال های ۱۹۹۱ تا ۲۰۱۰ از سازمان هواشناسی کشور اخذ شد و به وسیله سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) و روش درونیابی کریجینگ (Universal)، نقشه های سالانه و فصلی کل ایران تولید گردید. در ادامه برای درک بهتر اثرپذیری طوفان های تندری از ارتفاع و عرض جغرافیایی، به وسیله نرم افزار CerveExpert نمودارهای فصلی و سالانه به همراه میزان همبستگی هریک تولید و مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان می دهد که بیشترین طوفان های تندری سالانه در شمال غرب ایران رخ می دهد و کمترین میزان آن بر نواحی مرکزی و شرقی کشور منطبق است. همچنین طبق تحلیل های فصلی، باینکه بیشترین میزان پراکندگی ایستگاه ها در ارتفاع ۸۰۰ تا ۱۳۰۰ متری قرار دارد، اما حداکثر وقوع این پدیده در فصول مختلف ایستگاه ها از ارتفاع صفر تا ۲۲۰۰ متری تغییر دارد. نتیجه کلی نشان می دهد که عامل ارتفاع، همبستگی کمی با وقوع پدیده طوفان تندری داشته و بیشترین همبستگی مربوط به عامل عرض جغرافیایی است.

کلمات کلیدی:

Atmospheric hazards, regression model, correlation, kriging interpolation, thunder storm

مخاطرات جوی، مدل رگرسیونی، همبستگی، درونیابی کریجینگ، توفان تندری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1534278>

